

käyttäjät mukaan tuotekehitykseen

Esimerkki Empathic Design –työpajan ohjelmasta

Tilaisuus: Työpaja MyPan vapaaehtoistyöntekijöiden viestinnän ja vuorovaikutuksen kehittämiseksi MyPa-talolla 9.11.2006 klo 13–16.

Suunnittelutehtävä: Kehittää uusia ideoita MyPan vapaaehtoisten viestintään ja vuorovaikutukseen ottaen huomioon erilaiset viestintävälineet ja niiden yhdistelmät ja välittämättä nykyisistä teknisistä ja taloudellisista yms. rajoituksista.

Työpaja nauhoitetaan ja siitä otetaan valokuvia siten, että niissä näkyy tilanteita työpajatyöskentelystä ja työpajan tuloksista, eli seinille tulevista lapuista yms.

Virikemateriaali

1) Neljä kertomusta: havainnoinnin perusteella tehdyt vapaaehtoistyöntekijöiden tyypittelyt:

- 2 järjestyksenvalvojatyyppejä
- 2 kioskimyyjätyyppejä.

2) Kuvia:

- 2 settiä tauluja (A3), joissa kuvia otsikoiden 1) MyPa (MyPaan liittyviä kuvia nettisivuilta tms.), 2) matsi (ottelutapahtumaan liittyviä kuvia MyPan nettisivuilta ja omista kuvista) ja 3) viestintä ja vuorovaikutus (kuvia nykyisestä viestinnästä (esim. päiväkirjamateriaalin pohjalta piirrettyjä viestintäkaavioita) ja tulevaisuuden viestinnästä.

3) Virikemateriaalia lähetetään osallistujille jo etukäteen.

Työskentelyvälineet

- Nimilaput osallistujille.
- Fläppitaulut.
- A4 paperia ideoiden ja muistiinpanojen kirjaamiseksi. (1 paketti kopiopaperia)
- Teippiä idealappujen kiinnittämiseksi seinälle.
- Värillisiä papereita tuotekonseptin otsikoille (valmiiksi printatut)
- Värillisiä papereita ideoiden ryhmittelyn otsikoiksi.
- Tehtävä kirjattuna seinälle.
- Tusseja.
- Vettä juotavaksi.

Tilajärjestelyt

- Pöytiä laitetaan yhteen siten, että kaikki osallistajat mahtuvat saman ”pöydän” ääreen.
- Pöydät asetetaan screenin puoleiseen päättyyn, nurkkaan, mahdollisimman lähelle seiä.
- ”Plaseeraus”, eli laitetaan ”Mypalaiset” ja ”kehittäjät” limittäin.
- Pöydät asetetaan siten, että niistä on hyvä yhteys seinille ja fläppitauluille (joihin ripustetaan työskentelyn aikana papereita).

Tavoite

- Tuoda käyttäjäkonteksti havaintoihin perustuvien kuvien ja tarinoiden avulla suunnittelutilanteeseen.
- Suunnittelijat /organisaation edustajat kehittävät käyttäjille ideoita (tuotekonsepteja).

Työskentelyn kulku

13.00–13.10

1) Työpajan esittely, tarkoitus ja ohjelma (10 min.)

- Vetäjät esittäytyvät.
- Kehittää uusia ideoita (/ tarpeita / ratkaisuja) MyPan vapaaehtoisten viestintään ja vuorovaikutukseen ottaen huomioon erilaiset viestintävälineet ja niiden yhdistelmät ja välittämättä nykyisistä teknisistä ja taloudellisista yms. rajoituksista
- Työpaja otetaan nauhalle, että saadaan kaikki puhuttu talteen.
- Osallistujien rooli on kertoa ideoitaan ja näkemyksiään, kuunnella muita ja yrittää viedä keskustelua eteenpäin kohti uusia ideoita.
- Käytetään paljon lappuja ja seinälle kirjoittamista, jotta aikaisemmin sanottu on näkyvässä, jotta sen päälle voidaan rakentaa uutta. Seinille tuleviin lappuihin ei kannata kirjoittaa pitkiä lauseita, vaan ainoastaan muutamia avainsanoja, ja isoilla kirjaimilla.

[- Lapuille laitetaan ideoita..]

[- Ihmisiä voi ohjeistaa kertomaan mistä ideat tulivat. Esim. "hyvä idea, mistä se tuli". Myös kehittäjinä toimivat tutkijat (työpajassa 1.) toimivat esimerkkinä.]

- Puheenvuoroja ei tarvitse pyytää, mutta jos ei saa sanaa väliin, niin voi nostaa käden pystyyn.
- Koko ajan voi tehdä muistiinpanoja.

13.10–13.30

2) Esittäytyminen. (15-20 min.)

- Esittäydytään ensin vieressä istuvalle. Kerrotaan kuka olette ja miksi olette täällä. Kerrotaan myös joku oma kokemus jostain aiheeseen liittyvästä, eli MyPasta, vapaaehtoistyöntekijöistä tai viestinnästä. (muutama minuutti aikaa)
- Vetäjä kertoo ensin oman esimerkinsä: MyPassa kaikki ovat olleet hyvin ystävällisiä ja kohteliaita. Esim. päävalmentaja ja tähtihökkääjä tervehtivät, vaikka eivät varmaan yhtään tienneet keitä olimme.
- Sitten parit esittelevät toisensa, myös sen kokemuksen.
- Heräsikö esittelyistä kysymyksiä.

13.30–13.55

3) Tutustuminen virikemateriaaliin. (20-25 min.)

- Kaikki ovat oletettavasti jo lukaisseet kertomukset, mutta vetäjä kuvailee vielä sanallisesti hahmoja. Vetäjä esittelee myös seinällä olevia julisteita.
- Laput käytössä jo tässä vaiheessa.
- Tarjolla olevista kertomuksista tai kuvista osallistujat valitsevat yhden, joista he haluavat keskustella (kertoa tai kysyä).
- Ensin MyPalaiset kertovat ajatuksistaan (kuulostaako tutulta / uskottavalta), sitten tuotekehittäjät.
- Keskustelua, selvennystä epäselviin asioihin.
- Tarinoista tarpeisiin, eli vetäjät tekevät keskustelusta nopean yhteenvedon (=keskeiset kysymykset).

13.55–14.05

4) Ideointi / brainstorming (10 min.).

- Vapaata ideointia. Tarpeiden konkretisointi johonkin tiettyyn tilanteeseen tai henkilöön. Tai lisätarpeiden keksiminen. Tai ratkaisujen keksiminen. Kirjoitetaan ideoita yhdellä lauseella lapulle, jonka avustajat laittavat seinälle. Yhdelle lapulle tulee vain yksi asia.

[- Kirjoitetaan nopeasti jokin etukäteen mietityn asian, jonka avustajat laittavat saman tien seinälle.]

- Tavoitteena saada paljon ideoita.

- Ideoista saa keskustella, niitä voi "varastaa", mutta niitä ei saa kritisoida.
- Jos joku ei jaksakaan kirjoittaa tai muotoilla asiaansa, niin voi sanoa sen vetäjälle, joka kirjoittaa sen.

[- Otetaan vastaan myös aiheen viereen meneviä ideoita, vaikkei niitä sitten jatko käsitelläkään.]

- Vetäjät voivat auttaa ideointia alkukeskustelusta vedetyn yhteenvedon synnyttämien kysymysten avulla (esim. uudet vs. vanhat, muutokset tarpeen olemassaolo jne.).

14.05–14.30

5) Keskustelu (20-30 min.)

- Onko keskusteltavaa, kysyttävää, kerrottavaa, kommentoitavaa. Vetäjän apulainen voi olla aktiivinen, jos muut eivät ole.
- Vetäjä voi kysyä, että mistä jotkut ideat tulivat (jos se ei ole ilmeistä).

KAHVITAUKO (10-15 min.) n. klo 14.30

14.45–15.05

6) Ideoiden ryhmittely, arviointi, jatkokehittely. (kahvin loppupuolella) (15-20 min.)

- Kuuluvatko jotkut ideat yhteen?
- Mitä "otsikoita" ideoille voisi olla?

[- Otsikot värpaperille.]

- Voiko ideoita kehittää eteenpäin?
- Valitaan jatkokehittelyyn 2-3 kiinnostavinta ideaa keskustelemalla tai äänestämällä. Yksi idea valitaan käytännöllisyyden tai helpon toteutettavuuden kriteerillä. Toinen idea valitaan innovatiivisuuden perusteella. Kolmas idea valitaan, jos joku ehdottomasti haluaa jatko kehittää jotain.

15.05–15.25

7) Tuotekonseptin laatiminen (15-20 min.)

- Samasta ideasta pitävät menevät ryhmään ja kehittävät tuotetta edelleen (tekstiä ja kuvia A3:lle). *[Jos joku ryhmä jää vajaaksi, niin vetäjä menee täydentämään.]*
- Lopputuloksena tuotekonseptin kuvaus (isolle fläppipaperille, kirjoittamalla, piirtämällä tai leikkaamalla seinätauluista), josta ilmenee a) kenelle se on suunnattu (ketkä kaikki ovat käyttäjiä), b) mihin tarkoitukseen sitä käytetään, c) miten ja missä sitä käytetään (käyttötavat, -tilanteet ja -olosuhteet), d) miten se toimii ja e) miksi se on hyvä, hyödyllinen tai hauska. *[Em. otsikot ovat jo valmiina värillisillä korteilla.]*
- Valmiit paperit laitetaan seinälle.

15.25–15.45

8) Tulosten esittely (15-20 min.)

- Katsotaan mitä on saatu aikaiseksi. Kysymyksiä ja kommentteja.
- Sitten katsotaan vielä ylijääneitä ideoita (joita ei kehitelty eteenpäin), olisiko niistä mitään sanottavaa.